

עפ"ת 36185/09/14 - מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי, המשיבה בעפ"ת 4664-10-14 נגד ברוך גולדברג

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

14/01/15

עפ"ת 36185-09-14 מדינת ישראל נ' גולדברג
עפ"ת 4664-10-14 גולדברג נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 8275/12

בפני כב' השופט כמאל סעב
מערכת
מדינת ישראל - ע"י פרקליטות מחוז חיפה - פלילי, המשיבה
בעפ"ת 4664-10-14
נגד
משיב
ברוך גולדברג - המשיב בעפ"ת 36185-09-14

בשם המערערת בעפ"ת 36185-09-14 - משיבה בעפ"ת 4664-10-14: עו"ד הגב' ירין שגב

בשם המשיב בעפ"ת 36185-09-14 - מערער בעפ"ת 4664-10-14: עו"ד רון אבישור

פסק דין

הקדמה:

- לפני שני ערעורים על פסק הדין של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה, (להלן: "**בית משפט לתעבורה**"), אשר ניתן ביום 19.8.14 ע"י כב' השופט ש. יציב בתיק פ"ל 2448-03-13. ערעור אחד, של המדינה על קלות העונש; והשני של המשיב, שעניינו חומרת העונש.
- הדיון בשני הערעורים אוחד בהתאם להסכמת הצדדים וההחלטה מיום 23.12.14. על כן, פסק הדין יתייחס לשני הערעורים.
- בית משפט לתעבורה דן את המשיב לעונש מאסר בפועל של 4 חודשים בניכוי 6 ימי מעצר אותם ירצה המשיב מאחורי סורג ובריאח, פסילה בפועל לתקופה של 59 חודשים ומאסר מותנה ופסילה מותנית כמפורט בגזר הדין.

4. המשיב עותר בערעורו לאפשר לו לרצות את עונשו במסגרת עבודות שירות, לחלופין להפחית מתקופת המאסר בפועל שהושת עליו.

5. לעומת זאת, מלינה המערערת דהיינו המדינה, כנגד קולת העונש, ומבקשת שבית המשפט יטיל עונש מאסר בפועל ארוך מזה שהוטל על ידי בית משפט לתעבורה בשל העובדה שמדובר ב- 3 עבירות של נהיגה בשכרות, כש-2 מהן נעברו בהפרש של כחודש וחצי. כך שהעונש שיוטל בגין העבירות של נהיגה בשכרות יתווסף לעונש שהוטל בגין העבירה של נהיגה בזמן פסילה, במצטבר.

6. לדעת המערערת, יש לקבל את ערעורה ולהטיל על המערער עונש מאסר ארוך מזה שהוטל עליו, עונש מאסר שיתן ביטוי לחומרת העבירות בהן הורשע ולנסיבות המחמירות האחרות.

ההליך בבית משפט לתעבורה:

7. המשיב הובא לדין בבית משפט לתעבורה בגין 3 עבירות: 2 עבירות של נהיגה בשכרות ועבירה של נהיגה בזמן פסילה.

8. בכתב האישום נטען כי ביום 2.5.12 בשעה 11:30 נהג המשיב ברכב פרטי ברח' האצ"ל בקריית ביאליק ועוכב ע"י שוטרים לביקורת.

9. במהלך נהיגת המשיב ולאחר שהשוטרים הורו לו לעצור סטה הרכב מנתיב נסיעתו לנתיב הנגדי ועקב כך גרם לרכב אחר לסטות מנתיב נסיעתו.

10. המשיב מסר דגימת שתן שבדיקתה העלתה כי הוא נוהג בשכרות בשל כך שבגופו נמצא סם מסוכן.

11. בגין אירוע זה, יחסה לו המערערת עבירה של נהיגה בשכרות לפי סעיפים 62(3), 64ב(א2) ו- 39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") ביחד עם תקנה 169ב לתקנות התעבורה תשכ"א-1961 (להלן: "התקנות") (להלן: "פרט האישום הראשון"). בעקבות עבירה זו נפסל רישיונו של המשיב מנהלית במעמדו ורישיונו הופקד (להלן: "הפסילה").

12. באישום השני יחסה המערערת למשיב עבירה של נהיגה בזמן פסילה, בשל העובדה שביום 2.5.12 (להלן: "היום") בשעה 16:50 (להלן: "שעת הנהיגה"), נהג ברכב פרטי ברח' חומה ומגדל בקריית חיים, עת עוכב ע"י המשטרה בסמוך לבית מס' 7.

13. המערערת טענה כי בו ביום ועובר לשעת הנהיגה ובעקבות הפסילה לאחר ביצוע העבירה שבפרט האישום

הראשון, התברר גם שהרישיון לא היה בתוקף - (להלן: "**פרט האישום השני**"), בגין עבירה זו ייחסה לו המערערת עבירה של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודה.

14. המערערת טענה עוד כי ביום 8.4.13 סמוך לשעה 17:00 ברח' שד' ירושלים שבקריית ים נמצא המשיב כשהוא נוהג ברכב פרטי. עקב סירובו לבצע בדיקת שתן ייחסה לו עבירה של נהיגה בשכרות. המערערת טענה עוד כי המשיב נהג ברכב בקלות ראש בכך שנהג בשכרות שעה שסירב לדרישת שוטר להיבדק על אף שהוסברה לו משמעות הסירוב.

15. על יסוד העובדות הנ"ל, ייחסה המערערת למשיב עבירה של נהיגה בשכרות לפי סעיפים 62(3), 39א, 64ב(א1), 64ד(א) לפקודה ועבירה של נהיגה בקלות ראש לפי סעיף 62(2) לפקודה (להלן: "**פריט האישום השלישי**").

16. כאמור ערעור המדינה מופנה כנגד קולת העונש, ברכיב הענישה של המאסר בפועל בלבד; וערעור המשיב מופנה כנגד חומרת העונש ובעיקר ברכיב עונש המאסר בפועל. המשיב מבקש להקל בעונש המאסר בפועל ולחלופין, להורות על ריצוי העונש במסגרת עבודות שירות.

ערעור המדינה וטענותיה:

17. לטענת המערערת העונש שהושת על המשיב אינו משקף את הענישה הראויה בנסיבות המקרה ובהתחשב במספר העבירות (פרטי האישום) בהן הורשע המשיב. המדובר בעבירות חמורות של נהיגה תחת השפעת סם מסוכן, נהיגה בפסילה ונהיגה בשכרות ובקלות ראש.

18. המערערת טוענת כי המשיב אינו נוהג לכבד את חוקי התעבורה וצווי הרשויות המוסמכות כי הרי אחרי שנפסל ע"י גורם מוסמך הוא חזר להגה ונהג בפסילה. התנהלות שכזו מחייבת הטלת עונש כולל של מאסר בפועל לתקופה ההולמת את הנסיבות.

19. זאת ועוד, לדעת המערערת בית משפט לתעבורה טעה משלא נתן את דעתו לאמור בתסקיר שירות המבחן. בתסקיר נאמר כי המשיב נוטל אחריות חלקית בלבד על ביצוע העבירות ונוטה לצמצם ולהמעיט בחומרתן, לא הביע צורך טיפולי בהקשר לשימוש בסמים, כאשר שירות המבחן התרשם שהמשיב מביע את רצונו במלל, זאת על מנת למנוע הסתבכות נוספת בפלילים.

20. המערערת הפנתה לפסיקה של בתי המשפט בעבירות דומות שבה הוטלו עונשי מאסר בפועל לתקופה ארוכה יותר. על כן, ביקשה המערערת לקבל את הערעור ולהטיל על המשיב עונש מאסר בפועל ארוך מזה שהוטל עליו. עונש שיתן ביטוי לכל העבירות שבהן הורשע כשהעונשים שיוטלו בגין העבירה של נהיגה בשכרות יצטברו לעונש שיוטל בגין העבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ערעור המשיב וטענותיו:

21. לטענת המשיב היה ראוי שבית משפט לתעבורה יאמץ את המלצת שירות המבחן ולא לסטות ממנה. התסקיר הביא פירוט על מהלך חייו של המשיב וממנו עולה כי קיימת יציבות תעסוקתית והוא מצוי בהליך שיקומי וולונטרי עצמאי במוסד מתאים (בית חם).
22. ב"כ המשיב טען כי מאז ביצוע העבירות ומזה כ-18 חודשים, המשיב לא הסתבך בפלילים. לדעת המשיב היה על הממונה לאפשר לו לבצע את עונש המאסר בעבודות שירות ושיקוליו אינם שיקולים מהותיים וראויים.
23. עוד טען המשיב כי העונש שהושת עליו הוא עונש הולם ואף חמור לדעתו, ומכאן עתירתו בערעור הנגדי שהגיש לבטל את עונש המאסר בפועל, או לצמצמו ולחלופין, לאפשר ריצוי במסגרת עבודות שירות.
24. לדעת המשיב, רכיבי הענישה השונים שהושתו עליו יוצרים את האיזון הראוי בין רכיבי הענישה השונים ומהווה מענה למדיניות הענישה הנוהגת.
25. בית משפט לתעבורה בחר להטיל עונשים נפרדים בגין כל עבירה וכי העונש בגין עבירה של נהיגה בשכרות נע בין המתחם של ענישה מותנית ברוב המקרים בלבד ובהתחשב בעובדה כי אין למשיב הרשעות קודמות בגין הרשעה של נהיגה בפסילה או נהיגה בשכרות, ניתן לומר כי העונש שהושת עליו מצוי בצד החומרה שבענישה.
26. על יסוד כל הנימוקים היה ראוי, לדעת ב"כ המשיב, שבית המשפט לתעבורה לא יטיל עונש מאסר בפועל ובוודאי לא מאסר כה ארוך ולחלופין, היה מקום להורות על ריצוי העונש במסגרת עבודות שירות.
27. כאמור, המערערת חזרה על טיעוניה בערעור שהגישה על גזר דינו של בית משפט לתעבורה וכפועל יוצא מכך סבורה היא שאין מקום לערעורו של המשיב ודינו להידחות.
28. לדעת המערערת, לא נפל כל פגם או טעות בהחלטת בית משפט לתעבורה שלא לאפשר למשיב לרצות את עונשו במסגרת עבודות שירות וזאת על סמך חו"ד הממונה על עבודות השירות.
29. הממונה על עבודות שירות גיבש את עמדתו על פי ניסיונו הקודם ומתוך היכרות עם המשיב במהלך ריצוי עונש מאסר קודם במסגרת עבודות שירות. בעבר המשיב לא התייצב פעמים רבות לעבודות השירות ונעדר מהעבודה, לא עשה את המוטל עליו ואף עבודות השירות הופסקו לאחר מעצרו של המשיב בגין העבירה שביצע תוך כדי ריצוי עונשו בעבודות שירות.

30. עוד טענה המערערת, כי אין לתת כל משקל למכתב שהוגש ע"י המשיב מהמוסד הטיפולי "בית חם", כי אין בו כל בטוחה שאכן המשיב לא יחזור וישתמש בסמים.
31. המשיב שלל נזקקות טיפולית בפני שירות המבחן, דבר המעיד על קשייו להשתלב במסגרות נוקשות ומכך ניתן ללמוד כי הוא יתקשה להשתלב במסגרת של עבודות שירות.
32. כאמור, שמעתי את טענות הצדדים ביום 28.10.14 ובתום הדיון הורתי על הגשת חו"ד עדכנית של הממונה על עבודות שירות וקבעתי ישיבה נוספת להשלמת הטיעונים ליום 2.12.14, ישיבה שנדחתה ליום 23.12.14 וזאת כדי לאפשר הגשת חו"ד עדכנית מטעם הממונה על עבודות שירות.
33. בדיון האחרון טען ב"כ המשיב כי חו"ד העדכנית של הממונה לא חידשה דבר, וכל אשר עשה הממונה הוא חזר על מה שכתב בחוות דעתו הקודמת, תוך שהוא מתבסס על התנהלותו של המשיב במסגרת מאסר קודם משנת 2008.
34. המערערת חזרה על טענותיה בהודעת הערעור וגם אלו שהעלתה בישיבות הקודמות וביקשה לקבל את הערעור שהוגש מטעמה ולהחמיר בעונשו של המשיב, באופן שבחינת הסוגיה של ריצוי העונש במסגרת עבודות שירות תתייתר, כך שהעונש שיוטל עליו יחייב ריצוי מאחורי סורג ובריש בלבד.
35. עוד טענה המערערת כי אין כל פגם בשיקוליו של הממונה שפעל בהתאם לסמכויותיו ועמד על חוות דעתו הקודמת, בשל התנהלותו הפסולה של המשיב במסגרת ריצוי עונש מאסר קודם.

דיון והכרעה:

36. לאחר שעיינתי בגזר הדין של בית משפט השלום לתעבורה הנכבד, בתסקיר שירות המבחן, ברישום הפלילי של המשיב, לרבות התעבורתי, בהודעת הערעור של המדינה, בהודעת הערעור של המשיב, במכתב שהוגש ע"י המשיב מהמוסד "בית חם", בחוות הדעת של הממונה ובפסיקה שהוגשה וגם בפסיקה אחרת אני בדעה כי דין ערעור המדינה להתקבל במובן זה שעונש המאסר שהוטל על המשיב יעמוד על 6 חודשים.
37. כפועל יוצא מהמסקנה הנ"ל, דין הערעור של המשיב להידחות ככל שהוא נוגע להפחתת עונש המאסר.
38. כידוע, אין ערכאת הערעור נוהגת להתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית, למעט המקרים שבהם נפלה טעות בגזר הדין או שהעונש שהוטל חורג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת בין אם זה לקולא ובין אם זה לחומרה - ראו בעניין זה ע"פ 3091/08, **טרייגר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 29/01/09), ע"פ 6681/09 **אלחטיב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 13/01/10), ע"פ 8704/08, **הייב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתנה ביום 23/04/09), עפ"ת (חי') 23021-07-09, **מדינת ישראל נ' חאדר אסוואד** [פורסם בנבו] (ניתן

ביום 24/11/09, ע"פ 7563/08, **אבו סביח נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 04/03/09), ע"פ 5236/05, **עמאשה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 04/03/09) וע"פ 9097/05, **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי** [פורסם בנבו] (ניתן ביום 03/07/06).

39. כלל ידוע שעל ערכאת הערעור להביא במניין שיקוליה כשהיא באה לבחון ערעור המדינה על קולת העונש שהוטל ע"י הערכאה הדיונית, קובע ככלל ערכאת הדיון אינה נכנסת לנעליה של הערכאה הדיונית ובוחנת את העונש הראוי וההולם שהיה עליה להטיל, אלא בוחנת את מידת הסטייה והחריגה ממדיניות הענישה הנהוגת, תוך שערכאת הערעור מנחה את עצמה על-פי כלל נוסף האומר כי אין היא נוהגת למצות את הדין עם הנאשם.

40. על יסוד הכללים הנ"ל, מצאתי כי ראוי לקבל ערעור המערערת, להתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית ולהעמיד את עונש המאסר בפועל על 6 חודשים בלבד, הגם שהמשיב היה ראוי לעונש יותר חמור. כפועל יוצא מהאמור לעיל אני דוחה את הערעור של המשיב לעניין הפחתת העונש, אך הוא מתקבל במובן זה שהמשיב ירצה את העונש במסגרת עבודות שירות כפי שיובהר בהמשך.

41. המשיב חטא במספר עבירות תוך פרק זמן קצר וכשהוא מפר חובות בסיסיות המוטלות על כל אזרח מן הישוב לכבד את צווי הרשויות המוסמכות, בכך שהוא נהג בשכרות והגדיל לעשות כשנהג בפסילה לאחר שרישיונו נפסל ע"י קצין משטרה בשל נהיגה בשכרות.

42. העבירות שבהן הורשע המשיב הן עבירות חמורות המחייבות תגובה הולמת על ידי גורמי האכיפה ובעיקר על ידי בית המשפט. לעניין הענישה בעבירות של נהיגה בשכרות ראו אע"פ 5456/11- **יונתן שנור נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (ניתנה ביום 25/07/11).

43. זאת ועוד, המשיב הוסיף וגילה בהתנהלותו זלזול בצווי רשויות האכיפה, כאשר נהג בזמן פסילה, עבירה שלא זו בלבד שיש בה כשלעצמה כדי לסכן את המשתמשים בדרך כאשר עבירה זו מבוצעת תוך שהנהג מצוי תחת השפעת משקאות משכרים - אלא יש בשילוב זה כדי להחמיר במידה רבה את הסיכון מנהיגתו הן לציבור המשתמשים בדרך והן לציבור בכלל. התנהלות שכזו יש להוקיע בדרך של הטלת עונשים הולמים. לעניין הנהיגה בפסילה ראו רע"פ 3878/05 **יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 26.5.05), רע"פ 1392/09 **נתן אבנילוב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.3.09), רע"פ 3943/11 **אסלם ברהום נגד מ"י** (ניתנה ביום 27.5.11) ועפ"ת (חי') 3748-09-11 **ראני נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 10.10.11).

44. כאמור, לא התעלמתי מנסיבותיו האישיות של המשיב, הנימוקים לקולא שהובאו ע"י בית משפט לתעבורה, ומתוך תקווה שיש ממש באמור במכתב המוסד "בית חם", שם נאמר כי המשיב:

"בבסיס אישיותו הינו אדם חיובי, מסייע ועוזר, אשר צריך להתקדם בתהליך הבגרות והבשלות האישיותית. כיום, מנסה להמשיך לשקם את חייו למרות התנאים הקשים בהם הוא נמצא. בשיחות עמו ניתן להתרשם שלמרות הקשיים ברוך בוחר מתוך הבנה ורצון להמשיך ולהתקדם בתהליך להתגבר על מחסומים רגשיים."

45. עוד צוין במכתב כי המשיב נמצא עדיין בשלב של "יצירת מוטיבציה לשינוי אורח חיו, ומשתתף בקבוצה למניעת שימוש חוזר, מבצע בדיקות לגילוי שרידי סמים אחת לשבוע, יצוין כי הבדיקות נקיות עד היום" - המכתב נערך ביום 27.10.14.

46. בהתחשב בכל הנתונים הנ"ל ומתוך רצון שלא לחסום את דרכו של המשיב בהליכי השיקום והגמילה מסמים, ובהתחשב ביתר רכיבי הענישה שהוטלו עליו רכיבים שיש בהם כדי ליצור את האיזון הראוי בכל רכיבי הענישה, לרבות רכיב עונש המאסר בפועל, תוך שבית המשפט של ערעור מנחה את עצמו על יסוד העיקרון שאין למצות את הדין, החלטתי להסתפק בהוספת 2 חודשי מאסר בפועל על העונש שהטיל בית משפט לתעבורה ולהעמיד את עונשו של המשיב על 6 חודשי מאסר בפועל בלבד.

47. כעת, עלי לבחון את חוות הדעת של הממונה על עבודות שירות. אכן, הממונה מוסמך על פי הדין לחוות דעתו בהקשר להתאמת הנאשם, בענייניו המשיב, לריצוי עונשו במסגרת עבודות שירות, אם כי נקבע כבר על ידי בית המשפט העליון כי הסמכות לקביעת אופן ריצוי העונש במסגרת עבודות שירות, נתונה לבית המשפט ולו בלבד. חוות הדעת של הממונה היא בגדר המלצה שעל בית המשפט להביאה במניין שיקוליו בבואו לקבוע אם הנאשם הספציפי שעומד לדין בפניו ירצה את עונשו במסגרת עבודות שירות. לעניין הסמכויות בקביעת אופן ריצוי העונש ראו עפ"ת (חי') 10279-04-11 **מדינת ישראל נגד אמיר מסלמי**, (ניתן ביום 28.6.11) ורע"פ 1650/07 **גלב נ' מדינת ישראל** (ניתנה ביום 22.2.07).

48. עיון בחוות הדעת מעלה כי עמדתו של הממונה מבוססת על ניסיונו בעבר מהתנהלותו השלילית של המשיב במסגרת מאסר קודם אותו ריצה בעבודות שירות. הגם שיש חשיבות ומשקל לא מבוטל לניסיון זה בעת עריכת חוות הדעת, אציין כי ניסיון ומשקל זה אינם כה משמעותיים ושיכולים לשלול את התאמת הנאשם, ובענייניו המשיב, לריצוי עונשו במסגרת עבודות שירות באופן אוטומטי ולמשך זמן ארוך מבלי לתת את הדעת על השינויים שחלו באותו נאשם ולענייניו; מהסיבות הבאות: חלוף הזמן מיום ביצוע המאסר הראשון בעבודות שירות, התבגרות ובשלות הנאשם, תהליכי גמילה וטיפול, שינוי באורחות חיו של הנאשם כשבמהלך 18 חודשים לא הסתבך בהפרת החוק ובעיקר בשל הסמכויות הרחבות שמוענקות על פי החוק לממונה על עבודות שירות ודי אם אפנה לסמכות הממונה להפקיע את צו השירות עקב התנהלותו הפסולה של האסיר בעבודות שירות ולהורות על ריצוי יתרת העונש מאחורי סורג וברזל.

49. אין זה מתקבל על הדעת לקבוע עמדה חד משמעית שלפיה מי שהתנהל בצורה לא ראויה במסגרת מסוימת ולפני מספר שנים, אינו מתאים כלל ועיקר לאותה מסגרת במהלך כל חייו או לזמן ארוך. בל נשכח כי המדובר באדם צעיר שעובר תהליך התבגרות ובשלות אישיותית וכי לכאורה ניתן להתרשם כי חל שינוי לטובה בהתנהלותו של המשיב, המצוי בתהליך שיקומי משמעותי.

50. אשר על כן, אני קובע כי המשיב ירצה את עונשו במסגרת עבודות שירות והממונה מתבקש לקבוע מקום להשמת המשיב ומועד לתחילת ריצוי העונש. הממונה מתבקש להודיע על כך לבית המשפט תוך 10 ימים ולכל המאוחר עד יום 26.01.2015.

51. אני קובע ישיבה נוספת ליום 29.01.2015 בשעה 10:00, לשם קבלת הודעת הממונה.

הוסברה למשיב חובתו להתייצב לדיון שנקבע.

52. המזכירות תשלח לממונה עותק פסק דין זה.

ניתן היום, כ"ג טבת תשע"ה, 14 ינואר 2015, במעמד ב"כ המערערת - עו"ד גב' איילת השחר ביטון - פרלה, המשיב בעצמו ובא כוחו עו"ד רון אבישור.